

Ati auzit cu siguranta de multe ori ca o data ce ai intrat in domeniul privat, poti sa-ti iei adio de la vacanta, pentru ca firma iti va absorbi tot timpul. Insa aceasta nu mai reprezinta un adevar general valabil, iar importanta pauzei in activitate este macar recunoscuta, chiar daca nu toti intreprinzatorii isi permit inca de la inceput perioade mai lungi de intrerupere a activitatii. Spre exemplu, Angela Boastre, din Timisoara, sustine ca **“in momentul in care decizi sa ai propria afacere, iti asumi si riscul de a nu avea concedii ca si ceilalti angajati. Concediul de vara e important, dar nu este deocamdata o prioritate pentru mine. Mai degraba, compensez perioadele in care ceilalti colegi au concedii, iar eu voi merge in concediu la toamna.”** Diana Argesan, din Cluj-Napoca, sustine aceasta idee: **“imi dau seama ca munca fara pauza duce la scaderea randamentului, insa eu cred ca o firma este ca un copil – trebuie sa fii acolo langa el, zi de zi, ora de ora, pana face primii pasi singur”.**

Este firesc sa te preocupi de propria investitie, sa te zbati sa o faci sa mearga, sa creasca, sa-ti aduca si beneficii, dar oare nu e la fel de firesc sa-ti recunosti propriile limite si sa accepti ca nevoia de repaus face parte din viata noastra... Sanda Muntean, din Timisoara, este de acord: **“concediul de vara este la fel de important ca si rezultatele pe care le astepti de la persoana respectiva. Este gura de oxigen care te poate tine in viata. Consider ca activitatea firmei este puternic influentata de concediu: nu suntem masini (chiar si masinile au o durata de viata prestabilita). In timpul concediului fizicul si psihicul fac un scurt-circuit (in cazul meu) si se relaxeaza total pentru ca acesta este scopul meu. Cand ma intorc din concediu deja am nevoie de actiune, de provocare, psihicul e cat muntele si orice probleme apar se rezolva altfel, mult mai bine si mai repede. De cele mai multe ori ma intorc din concediu cu idei noi pentru ca, fiind relaxata, perceptia este de o calitate mult mai buna si orice amanunt pe care il vad, aud, simt, imi poate declansa un click”.**

Cu toate acestea, depinde si de domeniul de activitate, existand firme care vara au cel mai mult de lucru sau firme care numai vara au de lucru. Spre exemplu, cum sustine si Andrei Mihutoni, din Sibiu, **“in domeniul tamplariei PVC, vara si toamna sunt sezoanele de varf. Sar peste concediul de vara, pentru ca nu imi permite activitatea.”**

I-am intrebat pe membrii Clubului cat de important este concediul de vara, in opinia lor, si cum influenteaza acesta activitatea firmei, dar si viata oamenilor intreprinzatori. Raspunsurile au fost majoritatea in acelasi sens, recunoscandu-se importanta concediului si efectele benefice pe care le aduce in activitatea firmei: **“foarte important, pentru ca asigura o deconectare de la treburile curente si de multe ori permite instalarea unei gandiri eliberata de stress, care este mai imaginativa si creativa”** (Alexandru Cotuna, Timisoara). **“O perioada de repaus semnificativa revigoreaza activitatea firmei, relatiile in echipa si relatiile “manager-echipa”. Recomandabile sunt doua perioade de concediu anual, aproximativ egale, luate dupa perioade de timp aproximativ egale: iarna si vara”** (Marius Cozma, Bucuresti). **“Concediul (in orice anotimp) este important pentru oameni (fie ei angajati sau intreprinzatori). Lipsa odihnei duce la micșorarea performantei. Un concediu este eficient atata timp cat persoana respectiva lasa deoparte ORICE activitate / gand / problema legate de job pentru minimum 2 saptamani (neintrerupt)”**, este de parere Calin Banciu din Cluj-Napoca, in timp ce Arthur Bolbos, din Timisoara, considera ca **“importanta concediului este diferita de la om la om, unul e mai stresat in perioada in care este plecat, iar altul e mai relaxat ca oricand”**. Nu in ultimul rand, exista persoane care recunosc ca **“nu as putea sa fac fata oboselii daca nu as lua concediu”** (Mihaela Zarnescu, Ieresti, jud. Arges).

Unde și de ce merg se merge în concediu?

Unii prefera în România..... pentru ca.... "în străinătate încă nu-mi permit" (Catalin Blaga, Brașov); sau "pentru a evita oboseala distanțelor mari în timp redus" (Mihaela Bejinariu, Dorohoi). Există însă și alte motive: "consider că avem locuri minunate pentru relaxare pe care încă nu le-am descoperit" (Veronica Vranceanu, Bacău).

Alții merg în străinătate..... pentru ca.... "nu se poate compara oferta din străinătate cu cea locală. Condițiile de afară sunt net superioare față de cele din România. Dar nu numai; în primul rând, dorința de a vedea ceva nou, o țară nouă, o cultură nouă. Diferența financiară între România și "Străinătate" este foarte mică, sau chiar mai mică, depinde însă de destinație" (Arthur Bolbos, Timișoara). Dan Iliescu, tot din Timișoara, este de acord: "Alegerea este determinată de dorința de a vedea culturi noi și locuri noi". Înșă apar și aspecte puțin mai pragmatice: "e mai bun raportul calitate-pret" (Radu Valentin Brascovita, Abrud).

Alții și în țară, și în străinătate..... "prefer concediul în străinătate, deoarece îmi actualizez informațiile și pot folosi experiența altora ca sursă de inspirație pentru activitatea proprie. Dar și concediul în țară este foarte bun, deoarece poți afla multe despre problemele cu care se confruntă alții și care seamănă mult cu propriile probleme" (Dr. Camelia Ionita, Pășcani). "În România merg la Valiug, pentru a putea înota în lac, e o zonă încă civilizată, fără peturi, cutii goale de bere și alte "semne de civilizație." Pentru mare, prefer străinătatea, deoarece nu ascult manele pe terase, serviciile sunt cu mult superioare și mai ieftine decât cele similare din țară" (Sorin Hreniucu, Timișoara).

Și ce se întâmplă când sunt plecați?

Varianta cea mai convenabilă, din anumite puncte de vedere ar fi următoarea: "Suspendăm activitatea, plecăm și angajații în concediu" (Mihaela Bejinariu, Dorohoi). Înșă nu este o soluție pentru toți. Restul se descurcă cum pot: "Legătura cu firma o țin, în principiu prin e-mail, și telefonic dacă e ceva foarte important. Am încredere în echipa formată și plec fără grija (dacă acum 2 ani primeam în concediu 20-30 de telefoane pe zi, acum primesc maxim 1 telefon)", susține Razvan Marinescu, din Pitești.

O altă variantă este desemnarea unui înlocuitor, cum procedea și Bianca Dodeanu, din București: "Pe perioada când sunt plecată în concediu afacerea este în mâinile asociației mele sau dacă suntem amândouă plecate simultan, în mâinile unei persoane de încredere." Angela Boartes, din Timișoara, este de aceeași părere: "Nu am probleme în a lăsa firma câteva zile în grija unui angajat de încredere, mai ales că am în permanentă acces la internet și pot interveni oricând de oriunde, dacă e necesar." "În perioada de concediu activitatea firmei este preluată de altă persoană, cu care țin legătura prin telefon. Am încredere că persoana respectivă va face tot posibilul ca activitatea să meargă bine", ne spune Nadia Suci, din Cluj-Napoca. Înșă nu toată lumea este așa liniștită: "Acum am lăsat un subaltern în locul meu, în nici un caz nu pot lăsa activitatea firmei. Dar stau cu grija, deoarece nu pot controla ceea ce se întâmplă în firmă și nici remedia eventualele greșeli" (Camelia Ionita, Pășcani).

Activitatea poate fi redusă sau luată 'la pachet': "se suspendă pe un anumit subdomeniu. În rest continuă. Am încredere, nu verific decât la întoarcere" (Ioan Hambaran, Sibiu). "Când plecăm,

activitatea firmei se reduce, în sensul ca activitatea depinzând 100% de telefon și computer, luăm cu noi calculatorul și mai răspundem urgentelor chiar și în concediu" (Claudiu Santa, Alba Iulia).

Există însă și soluții ingenioase: "merg (în concediu) o dată cu 80% dintre partenerii și colaboratori, și aceștia sunt anunțați în prealabil ca să-și asigure în prealabil rezerve pentru săptămâna în cauză" (Cristian Contrás, jud. Timis).

Ce se întâmplă cu cei care nu merg în concediu?

Arthur Bolbos susține că "nu este neapărat nevoie de un concediu anume; trebuie să învățăm și noi de la cei "de afară", să profităm din plin de tipul liber și să-l folosim cât mai calculat; cel puțin eu am observat "tehnica" asta peste hotare". Se poate încerca și următoarea tehnică, mai 'rudimentară' (care se pare totuși că nu este accesibilă tuturor): "sambata și duminică încerc să fie libere" (Ana Sacarea, Bistrița).

Recompensa pentru sacrificiul făcut poate veni și sub altă formă: "weekend-uri mai lungi (cateva într-un an) în țară, masaj, reflexoterapie, apă termală (iarnă), tratament (5 zile) într-o stațiune o dată pe an, sau la doi ani" (Mircea Ciordas, Oradea) sau pur și simplu "piscină, saună, tenis, sport în general" (Ionel Savatin, Brașov).

"Când nu am plecat în concediu recunosc că am compensat lipsa repausului cu o alimentație pe baza de fructe, legume, lactate și aport de vitamine, norocul cel mai mare este că îmi place ceea ce fac și asta nu mă obosește, ci îmi dă mereu putere" (Liliana Bancila, București).

"Nevoia de repaus este compensată prin concediu luat în perioade ceva mai "racoroase" sau weekend-uri prelungite în timpul verii (3-4 zile). Week-endurile sunt de regulă în România" (Claudiu Santa, Alba Iulia).

Avem însă la îndemână și posibilitatea de a lupta împotriva oboselei cu arme inedite: "o modalitate de a trece peste lipsa concediului de vară este să începi ceva nou în activitatea firmei, pentru a învinge oboseala determinată de monotonia de la serviciu. Asta este valabil doar pentru șef, angajații trebuie să meargă în concediu, pentru a rămâne motivați în activitate când revin la serviciu" (Dr. Camelia Ionita, Pâncani).

"E necesară o pauză, fie ea și de 3-4 zile, astfel încât să ieși din priză ...conectarea permanentă uzează foarte mult psihicul, relațiile cu familia și prietenii. Ești mereu așa de preocupat de ce ai de făcut încât și când ești cu ei...ești de fapt foarte departe...DACA VREI SĂ MEARGĂ...NU POTI SĂ NU AI PERMANENT GRIJA DE AFACEREA TA!" (Liliana Bancila, București).

Bonus: "pe lângă aceste concedii, noi ca și firmă, organizăm două team-buildinguri pe an și două petreceri cu angajații, astfel, cam o dată la trei luni există o activitate", ne explică Razvan Marinescu, din Pitești.

Concluzii?

"Va răspund sincer la ceea ce m-ați întrebat pentru că am trecut prin toate etapele din întrebările dumneavoastră. Astfel, au fost ani când nu am avut concediu pentru că nu ne puteam permite financiar, și pentru că activitatea nu ne permitea încă. Atunci cu oboseala ne descurcam la modul la care nervii ne lasau în preajma sărbătorilor de iarnă care ne prindeau tot la muncă, deci cu

odihna alta data. Ne propuneam ca vara urmatoare sa mergem undeva, dar pana acum 2 ani nu a fost asa. Acum ne petrecem vacantele in strainatate, lasandu-ne rasfatati de soarele minunatei insule Corfu, plimbandu-ne pe strazile minunatei Venetii si invartindu-ne cu roata in frumoasa Londra. Am vazut si ne-am plimbat prin toata Europa. Anul trecut, am fost plecati toata luna august si jumatate din septembrie. Credeti ca dintr-o data suntem rasfatati de soarta si ne putem permite toate acestea fara efort? Nu. Muncim pe rupe si de multe ori chiar in vacanta merg telefoanele de sting, facturi babane, sunam, suntem sunati. Acasa ramane cumnata si cu inca o angajata fidela rasplatita bine si totul trece cu bine. Ne ajuta faptul ca romanii incep sa se molipseasca de vacante vara si pleaca, atunci si activitatea este mai restransa, bataile de cap mai mici. Deci, raspuns: acum plecăm in fiecare an in concediu in strainatate, daca putem si de trei ori. Dorim sa ne luam o autorulota si atunci sa te tii. Plecam in strainatate, nu neaparat pentru conditii, ci pentru ca eu vreau sa-mi demonstrez ca nicaieri nu sunt oameni si locuri mai frumoase ca la noi, si eu caut in fiecare an." (Laurentiu Sutan, Pitesti)

Scopul discutiei noastre nu a fost de a trage o concluzie clara, indiscutabila, sau de a recomanda un anumit model sau mod de actiune, nici de a stabili in procente cati intreprinzatori merg in concediu si cati nu, cu atat mai putin a face comparatie cu alte tari....am vrut doar sa adunam si sa va oferim cateva opinii sincere privind un subiect deloc banal – concediul.

Multumim tuturor oamenilor intreprinzatori care au dat curs curiozitatii noastre estivale.